

Sygn. akt VIII Pz 71/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy U. K., D. K., T. Ł., I. S., R. T., J. W.

przeciwko Spółce (...) Spółki Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

na pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 30 maja 2018 r. sygn. akt IV P 121/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 postanowienia w ten sposób, że zasądzić od:

a) powódki U. K. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

a) powódki D. K. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

b) powódki T. Ł. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

c) powódki I. S. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

d) powódki R. T. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

e) powódki J. W. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

2. zasądzić od powódki U. K. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego ;

1. zasądzić od powódki D. K. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego;
3. zasądzić od powódki T. Ł. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego;
4. zasądzić od powódki I. S. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego;
5. zasądzić od powódki R. T. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego;
6. zasądzić od powódki J. W. na rzecz pozwanej Spółki (...) SA w B. 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powódki U. K., D. K., T. Ł., I. S., R. T., J. W. M. J. pozwem skierowanym przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagały się zasądzenia na ich rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w wysokości po 10 000 zł dla każdej z nich.

Postanowieniem z 22 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w Z. połączył sprawę z powództwa I. S. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawami z powództw pozostałych ww. powódek i prowadzić dalej pod sygnaturą IV P 121/18.

Na rozprawie w dniu 30 maja 2018 r. powódki skutecznie cofnęły pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Postanowieniem z 30 maja 2018r. Sąd Rejonowy w Z. w pkt 1 umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., a w pkt 2 odstąpił od obciążania powódek kosztami procesu. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły szczególne okoliczności, o których mowa w art. 102 k.p.c., które uzasadniają odstąpienie od obciążania powódek kosztami procesu, w szczególności: fakt, iż dochodzone roszczenie o zapłatę utraty rekompensaty za utracony deputat węglowy jest roszczeniem, które zagwarantował ustawodawca tylko niektórym kategoriom osób, a także krótki termin zawity do złożenia odwołania od decyzji strony pozwanej, który mógł powodować pewnego rodzaju „pochopność” powódek. W ocenie Sądu I instancji zasady współżycia społecznego nie pozwalają nałożyć na przegrywających obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto zarówno charakter roszczeń z jakimi wystąpiły powódki, jak i ich subiektywne przekonanie o zasadności zgłoszonych roszczeń, pozwalały zastosować normę przewidzianą w art. 102 k.p.c.

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. wniosła zażalenie na powyższe postanowienie, zaskarżając je w części, tj. w zakresie pkt 2. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powódek kosztami postępowania, pomimo przegrania przez nie sprawy, a także pomimo niezaimstnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c., tj. wypadków szczególnie uzasadnionych;
- § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od każdej z powódek na jej rzecz po 1350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od każdej z powódek na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Podkreśliła, że powódki otrzymały decyzje odmowne w sprawie rekompensaty na etapie przesądowym, w uzasadnieniu których pozwana wyjaśniła w sposób jednoznaczny z jakich przyczyn powódki nie są uprawnione do rekompensaty. Zaznaczyła, że powódki nigdy nie spełniały przesłanek do uzyskania rekompensaty, a pomimo to w pełni świadomie skierowały przeciwko niej powództwo. Ponadto pozwana wskazała, że 14-dniowy termin na wytoczenie powództwa w przedmiotowej sprawie nie jest krótszy od innych ustawowych terminów przewidzianych na wnoszenie środków odwoławczych, w tym terminów przewidzianych w prawie pracy. Pozwana zwróciła również uwagę na to, że każda racjonalnie myśląca osoba, która wytacza powództwo jest przekonana o słuszności swoich racji. Tym samym jej zdaniem nie są słuszne również argumenty Sądu I instancji, który uzasadniał zastosowane wobec powódek art. 102 k.p.c. tym, że były one subiektywnie przekonane o zasadności roszczeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powódki U. K., D. K., T. Ł., I. S., R. T., J. W. M. J. pozwem skierowanym przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagały się zasądzenia na ich rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w wysokości po 10 000 zł dla każdej z nich. Zaskarżonymi decyzjami pozwana odmówiła każdej z powódek prawa do spornego świadczenia, wskazując, że są one osobami nieuprawnionymi do otrzymania tego świadczenia.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1lit.a do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Sąd zaznacza, że jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne powódki miały do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w decyzjach odmownych pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia. Z treści załącznika do pozwu wynika, że powódki były świadome, że są osobami nieuprawnionymi do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy.

Sąd zaznacza, że samo subiektywne poczucie krzywdy, czy subiektywna ocena co do zasadności żądań również nie uzasadniają odstąpienia od zwrotu kosztów procesu. Muszą one korespondować z trudną sytuacją materialną każdej z powódek. Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń w tym zakresie. Brak jest informacji o sytuacji materialnej, co również nie uzasadnia odstąpienia od obciążania kosztami. Nie mniej jednak zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c., a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i każda z powódek wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie

się powódek w procesie, jak i ich sytuacja pozaprosowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, każda z powódek nie wykazała żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

W związku z tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku zasądając od każdej z powódek na rzecz pozwanej po 1350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej w stosunku do każdej z powódek została ustalona na podstawie §2 pkt 4 w zw. z §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

W pkt 2 -7 sentencji wyroku Sąd zasądził kolejno od każdej z powódek na rzecz pozwanej po 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na każdą kwotę 150 zł składają się opłata w wysokości 120 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 i §10 ust 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia w stosunku do każdej powódki wyniosła 1350 zł.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia